

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 10

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Tóth Árpád: [Be furcsát álmodtam az éjjel...]

*Be furcsát álmodtam az éjjel,
Hahó, hahó,
Lefutok kacagva a lejtőn,
Ma csupa zengés a szívem,
Ma kínom távol ormán rajt pihen
Halk, puha hó.*

*Nézd, hó esett az éjjel,
Hús és szelíd, mint álombeli bú,
De dalolnak a fák,
Aranyszínű láng
Fodrozza a felhőt,
S a hegyi ösvény vadrózsa-szagú.*

*Lefutok kacagva a lejtőn,
Hahó, hahó -
Odalent csendben megpihenek,
Messze merengnek a nyitott szemek,
S szívemben csendesen
Szítál a hó.*

(1908)

Forrás: Tóth Árpád összegyűjtött versei és versfordításai. Osiris Kiadó, 2000.32.

a. Mi a költemény műfaja? Indokolja válaszát!	5 pont
b. Mi jellemző a vers beszédhelyzetére?	5 pont
c. Milyen képekkel, stílusalakzatokkal alkotja meg a hangulatot?	5 pont
d. Melyik stílusirányzat sajátosságait ismeri fel a versben?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

„Egy számítógépet nem lehet úgy kézbe venni, mint egy könyvet. Ha a könyv új, nagyszerű az illata. Amennyiben a könyv régi, még jobb az illata. Olyan, mint az ókori Egyiptomé. Kezedbe kell vened és imádkoznod kell hozzá. Zsebrevágod és sétálsz vele. És örökké veled marad. De a számítógép nem teszi ezt meg neked. Sajnálom.” (Ray Bradbury, amerikai író, 1920-2002.)

Miért kedveljük annyira a könyvek illatát? A választ az emberi agyban kereshetjük. A szaglás érzése, illetve érzékelése erősen kötődik az emlékezethez. A szaglászervi gumó, ami az illatokat érzékeli, része annak a területnek az agyban, amit *limbikus rendszerek* nevezünk. Ezt az *amigdala* – egy mandula formájú neuroncsoport, amiben a létrejövő emlékek és érzelmi reakciók feldolgozásra kerülnek – és a *hippokampusz* alkotja, ami a tanulást és a rövid idejű emlékek hosszú idejűre való átalakítását végzi. Az illatok hatásának, az érzelmekkel való erős kapcsolatának oka a szaglási gumó közelsége az amigdalához és a hippokampuszhoz. Illatok nem dolgozhatók fel, amennyiben nem haladnak át az agy olyan részein, amik az emlékezeti hatásokkal kapcsolatosak. Ezt a folyamatot a pszichológusok az író *Marcel Proust*ról, *Proust-jelenségnek* nevezik. Említett író közismert és ünnevelt művében, *Az eltűnt idő nyomában* lapjain írta le, hogy főszereplője hogyan élte át a teába mártott sütemény illata által okozott gyermekkori emlékeit. Amikor olvasók örömmel érzékelik egy régi könyv illatát, azt *Proust-jelenségnek* nevezik. Az úgynevezett Gutenbergi forradalomnak és a nyomtatás fejlődésének tulajdoníthatóan a könyvek mindenütt jelenlévő tárgyakká váltak. Fizikai formájukban nemcsak tárgyak, amik illatukkal vonzanak, hanem arra is alkalmasak, hogy igénybe vegyék az összes más emberi érzéket.

(Braun Tibor: <https://termvil.hu/2018/10/11/a-konyvek-illata/>)

- a. Melyek a szöveg kulcsszavai? Soroljon fel legalább ötöt! 5 pont
b. Bontsa a tagolatlan szövegrészt bekezdésekre! Indokolja választását! 4 pont
c. Melyik szövegtípusba sorolja a fenti szöveget? Indokolja három példával választát! 6 pont

d. Érveljen 10–15 mondatban a kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: *Az e-book nem helyettesíti a nyomtatott könyvet.*

10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **A keresztény értékrend az epikus művekben** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Margit-legenda, Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai 5 pont
b. a keresztény értékrend megjelenítése 5 pont
c. a jellemábrázolás eljárásai 5 pont
d. ellentétek a választott műben 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.